

بررسی کمی و کیفی اسانس گیاه دارویی بابونه گاو چشم (*Tanacetum parthenium*) در شرایط اقلیمی تهران

سحر خیز، محمد جمال^۱، رضا امیدبگی^۲ و فاطمه سفیدکن^۳
۱-دانشجوی دکتری تخصصی علوم باغبانی دانشگاه تربیت مدرس
۲-استاد گروه باغبانی دانشگاه تربیت مدرس
۳- دانشیار موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع- تهران.

بابونه گاو چشم گیاهی علفی، چند ساله، متعلق به خانواده کاسنی (Asteraceae) میباشد. این گیاه از جمله گیاهان دارویی ارزشمندی است که طبق تحقیقات اخیر اثرات درخشان مصرف آن در پیشگیری از میگرن به اثبات رسیده است. همچنین این گیاه دارای اثراتی همچون ضد التهاب، ضد درد، قاعده آور، تب بر و ضد عفونی کننده نیز می باشد. به منظور بررسی کمیت و کیفیت مواد موثره گیاه دارویی بابونه گاو چشم، نشاهای این گیاه در اردیبهشت ماه ۱۳۸۳ در مزرعه تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس مورد کشت قرار گرفت. پس از انجام عملیات های مربوط به داشت، برداشت محصول این گیاه در مرحله گلدهی کامل (Full blooming) انجام گرفت. استخراج اسانس با استفاده از روش تقطیر با آب گلدھی کامل (Hydrodistillation) و با استفاده از دستگاه Clevenger انجام شد. تجزیه و شناسایی اجزاء متشکله اسانس با استفاده از دستگاه GC/MS صورت گرفت. نتایج این تحقیق نشان داد که میانگین درصد وزنی اسانس تحت شرایط اقلیمی محل انجام تحقیق ۵ / درصد است. در اسانس این گیاه جمعا ۲۳ ترکیب شناسایی شد که مهمترین این ترکیبات عبارت بودند از (Camphor (%5/49، 19% Chrysanthenyl acetate) و alpha-pinene) و Champhene (%8) که میزان آن ۲/۳٪ بود.

لغات کلیدی: بابونه گاوی، میگرن، اسانس، اجزاء متشکله اسانس